

Rydd opp!

Taler

Bjørnar Moxnes

Dato

15 mars 2018

Sted

Stortinget

Omstendigheter

Debatt om midlertidige ansettelser og innleie fra bemanningsforetak

- 1 Over 2 000 mennesker var samlet utenfor Stortinget i politisk streik den 15. november for å gi alle her inne en klar beskjed: Situasjonen i byggebransjen er ute av kontroll, rydd opp!
- 5 Dessverre er det altfor få her inne som lytter til bygningsarbeiderne, selv om en hel bransje er dypt bekymret. Fagforeninger, bransjeforeninger, yrkesfagelever og lærere roper nå et varsko. Derfor ble det nok en streik - 6. mars - utenfor Stortinget. For elevene som var med på streiken, handler det om framtiden deres. Uten faste ansettelser forsvinner lærlingplassene. Hvordan skal en få
- 10 boliglån og etablere seg når en får jobb bare to uker om gangen? Beskjeden fra de frammøtte på streiken 6. mars var krystallklar. De ba Stortinget støtte et forbud mot innleie av arbeidskraft på byggeplasser i fylkene rundt Oslofjorden, for her er problemet med innleie, synkende organisasjonsgrad og manglende lærlingplasser helt akutt.
- 15 Over halvparten av nye jobber på norske byggeplasser blir utlyst av bemanningsbyråene. I Oslo er tallet 79 pst. En rapport fra Fellesforbundet i fjor viste at 40 pst. av dem som jobber på undersøkte byggeplasser i Oslo og Akershus, er innleid. Av innleien var 85 pst. ulovlig. De som jobber på
- 20 byggeplassene, opplever at bransjen overtas av bemanningsbyråer som tilbyr løsarbeiderkontrakter, og de advarer mot fryktkulturen. I et bemanningsbyrå har en i realiteten null stillingsvern, og uten stillingsvern er terskelen for å si fra om kritikkverdige forhold eller å bli med i en fagforening skyhøy. Det er dette Stortinget må rydde i hvis vi ønsker å bevare en norsk modell i arbeidslivet, ikke
- 25 minst etter alle rapportene vi har fått om at kvaliteten på og fagopplæringen i en av Norges største næringer står i fare.

Bemanningsbyråene vokser kraftig, men har jo ingen lærlinger. Fagopplæring og overføring av praktisk kunnskap krever et praksisfellesskap over tid. Bedrifter som er basert på å leie inn folk fra jobb til jobb, kan aldri tilby det praksisfellesskapet. Bedriftseiere lokkes til å ansette billig, ufaglært arbeidskraft i stedet for å satse på det som har vært gullet i norsk arbeidsliv, nemlig høy kompetanse og høy produktivitet.

Det første Rødt gjorde da vi kom inn på Stortinget, var å reise kravet fra bygningsarbeiderne. I november fremmet vi forslag om å stenge bemanningsbyråene ute fra byggeplassene rundt Oslofjorden. Vi er glade for at vi nå får støtte fra Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet for forslaget vårt, og glade for at vi har lyktes med å etablere en bredere forståelse av at byggebransjen har kommet helt ut av kontroll, og at det må ryddes opp. Men så mangler vi Kristelig Folkeparti for å få flertall. Derfor ber jeg Kristelig Folkeparti tenke seg om en gang til. Det er ingen skam å snu.

Vi skal gjøre vårt for at byggebransjen på ny blir en bransje som ungdom vil satse på, en bransje med faste ansettelser og gode lønns- og arbeidsvilkår, at vi tar i bruk ny teknologi, og at en har effektive fagarbeidere som bidrar til det grønne skiftet. I dag er det dessverre ikke sånn. Produktiviteten faller, og langt flere enn før går på minstelønn. Vår vilje og andre partiers vilje til å rydde opp i byggebransjen skremmer åpenbart NHO, som prøver å renvaske innleiefirmaene og de såkalt seriøse bemanningsbyråene. Men hvem sikter NHO egentlig til? Også byråene organisert hos NHO presser ansatte ut av faste stillinger og over på korte kontrakter som varer bare noen få dager om gangen.

Beskjeden til regjeringen er klar. Når fagbevegelsen og opposisjonen gir den en så klar beskjed, må den levere raskt. De to streikene i byggebransjen viser at kampviljen er stor. De gir seg ikke før det blir ryddet opp i denne bransjen. Det gjør heller ikke vi.

Kilde

www.stortinget.no

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/rydd-opp>